

Dommerkomitéens betænkning

Idékonkurrence for arkitektstuderende

**SKULPTURELLE GRUNDSTRUKTURER
I PRÆFABRIKERET BETON**

Udskrevet af Betonelement-Foreningen

Maj 2003

Udgivet af
BETONELEMENT-FORENINGEN
Kejsergade 2, Postboks 28
1015 København K
Tlf. 7216 0268
Fax 7216 0276
E-Mail: poh@danskbyggeri.dk
Webside: www.bef.dk

Grafisk tilrettelæggelse og tryk
SatsButikken

DOMMERBETÆNKNING

Indledning

Betonelementet rummer et utal af spændende arkitektoniske udtryksmuligheder, hvis arkitekten vil slippe det fri fra sin traditionelle plads som bagvæg skjult af en facade af tegl eller glas.

Betonelement-Foreningen udskrev derfor oktober 2002 en idékonkurrence for arkitektstuderende om Skulpturelle grundstrukturer i præfabrikeret beton.

Der indkom 19 forslag, der har vist, at der blandt landets arkitektstuderende findes en talentmasse, der har haft mod til at tage imod denne spændende men vanskelige udfordring.

Hensigten med konkurrencen har været ønsket om at opnå større anvendelse af betonelementer i byggeriet. Foreningen har ønsket i samarbejde med arkitektskolerne at nå en mere synlig og utraditionel brug af betonelementer gennem en kreativ og visionær udnyttelse af elementernes formbarhed, holdbarhed, styrke m.v. Dette har det overordnede mål, at forbedre betonelementets image.

Betonelement-Foreningen valgte at udskrive en konkurrence for arkitektstuderende, for at få belyst, hvor smuk en bygning, der hovedsagelig består af betonelementer, kan formgives, og hvordan betonens gode egenskaber kan udnyttes.

Undervejs i konkurrenceforløbet har Betonelement-Foreningen arrangeret besøg på betonelementfabrikker samt forelæsninger på de 2 arkitektskoler. Alle arrangementer var åbne for samtlige studerende på begge skoler. Forslagene blev bedømt ud fra de bedømmelseskriterier, der er fastlagt i programmet:

- Forslagets arkitektoniske hovedidé.
- Forslagets innovative bidrag til udviklingen af betonelementer.
- Bygningen og rummets overbevisende skulpturelle form og udtryk.

Forslagene blev bedømt af en dommerkomite bestående af:

Kunsthistoriker Bente Scavenius.

Arkitekt MAA Finn Monies,
KHR arkitekter as

Arkitekt Jørn Langvad,
Jørn Langvad A/S MAA/PAR

Cand scient pol Jørgen Nue Møller,
bestyrelsesformand Fonden Realdania

Arkitekt MAA Gøsta Knudsen,
Rektor for Danmarks Designskole

Dommerkomiteens sekretær:
Arkitekt MAA Carsten Graversen,
DAL/AA's konkurrencesekretariat.

Der indkom i alt 19 forslag, som alle indgik i bedømmelsen.

Dommerkomiteen bemærkede dog, at nogle af forslagene kun delvist opfyldte programmets krav til det afleverede materiale, hvilket dog ikke umiddelbart skønnedes at give projekterne fordele i forhold til de øvrige projekter. Dommerkomiteen valgte derfor at lade disse projekter indgå i bedømmelsen.

Bedømmelsen foregik i perioden 25. marts til den 2. april.

DOMMERKOMITEEN HAR VALGT AT PRÆMIERE FØLGENDE FORSLAG:

1. præmie – rejselegat på 30.000 kr.	<i>Forslag 4/63107</i>
2. præmie – rejselegat på 15.000 kr.	<i>Forslag 10/21203</i>
3. præmie – rejselegat på 10.000 kr.	<i>Forslag 14/73164</i>
Indkøb – 5.000 kr.	<i>Forslag 9/12568</i>
Indkøb – 5.000 kr.	<i>Forslag 12/64619</i>
Indkøb – 5.000 kr.	<i>Forslag 15/12357</i>

Dommerkomiteens generelle betragtninger

Af konkurrenceprogrammet fremgår det, at der ønskes et kulturhus med et forenklet program og et smukt hovedrum.

Bygværket skal desuden indeholde betonelementer, hvis sammensætning og udformning skaber et nyt og visionært arkitektonisk formsprog.

Besvarelserne deler sig i fire hovedgrupper.

En, hvor der er lagt vægt på få og enkle elementvarianter, som i deres udformning og sammensætning danner bygværket uden brug af andre, eller meget få, støttekonstruktioner. Samtidig kan det enkelte element anvendes til at skabe varierende bygværker og rumdannelser. *Eksempler på dette ses i forslag 4, 10 og 14.*

En anden gruppe er forslag, hvor der lægges vægt på at skabe et markant arkitektonisk udtryk, som hviler i sig selv og vanskeligt lader

sig gentage i andre varianter. I disse projekter er der anvendt kombinationer af meget forskelligartede betonelementer. *Eksempler herpå er forslag nr. 3, 8, 12, 15, 16, 17 og 18.*

En tredje gruppe lægger vægt på bygningens arkitektoniske udtryk og formsprog, samtidig med at bygværket ikke bærer præg af at være udtænkt som et betonelementbyggeri, endelige egner sig hertil. *Eksempler herpå er forslag nr. 5, 6, 7 og 19.*

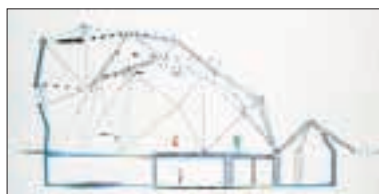
Den sidste gruppe arbejder med facadeelementer, der kan sammenstilles til varierende facadeudtryk. *Eksempler herpå er forslag 1 og 2.*

Især forslag 2 arbejder med egentlige grundfacadeelementer, som kan modtage forskellige overflader. Begge forslag viser vanskeligheden i at kombinere henholdsvis en organisk facade til en præcis tagkonstruktion og en præcis facadekonstruktion til en krum tagflade.

Dommerkomiteen finder, at forslagene som et hele i høj grad lever op til standarden i en "professionel" arkitektkonkurrence, med et højt arkitektonisk niveau og smukke, klare illustrationer.

Konkurrencen har vist, at der blandt landets arkitektstuderende findes en talentmasse, som har mod til at gå i gang med vanskelige problemstillinger. Om end de 19 indkomne forslag er et beskedent antal i forhold til antallet af studerende, er besvarelserne så tilfredsstillende, at dommerkomiteen stærkt anbefaler, at initiativet bliver gentaget af Betonelement-Foreningen.

Forslag 4

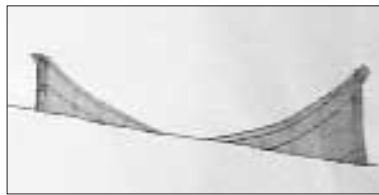
Forslag 10

Forslag 14

Forslag 3

Forslag 8

Forslag 12

Forslag 16

Forslag 17

Forslag 18

Forslag 5

Forslag 6

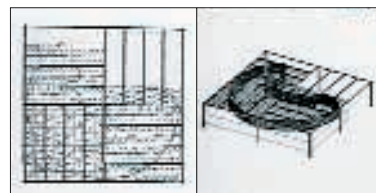
Forslag 7

Forslag 19

Forslag 1

Forslag 2

1. PRÆMIE

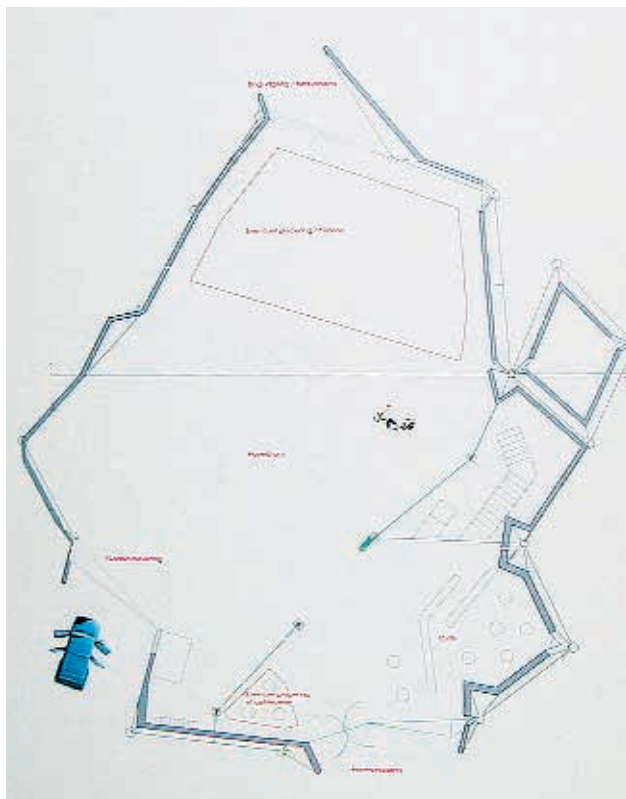
REJSELEGAT PÅ 30.000 KR.

Forslag 4/63107

Forslag udført af:

Mads Lützen, Kunstakademiets Arkitektskole, København, og

Rasmus Jessing, Kunstakademiets Arkitektskole, København

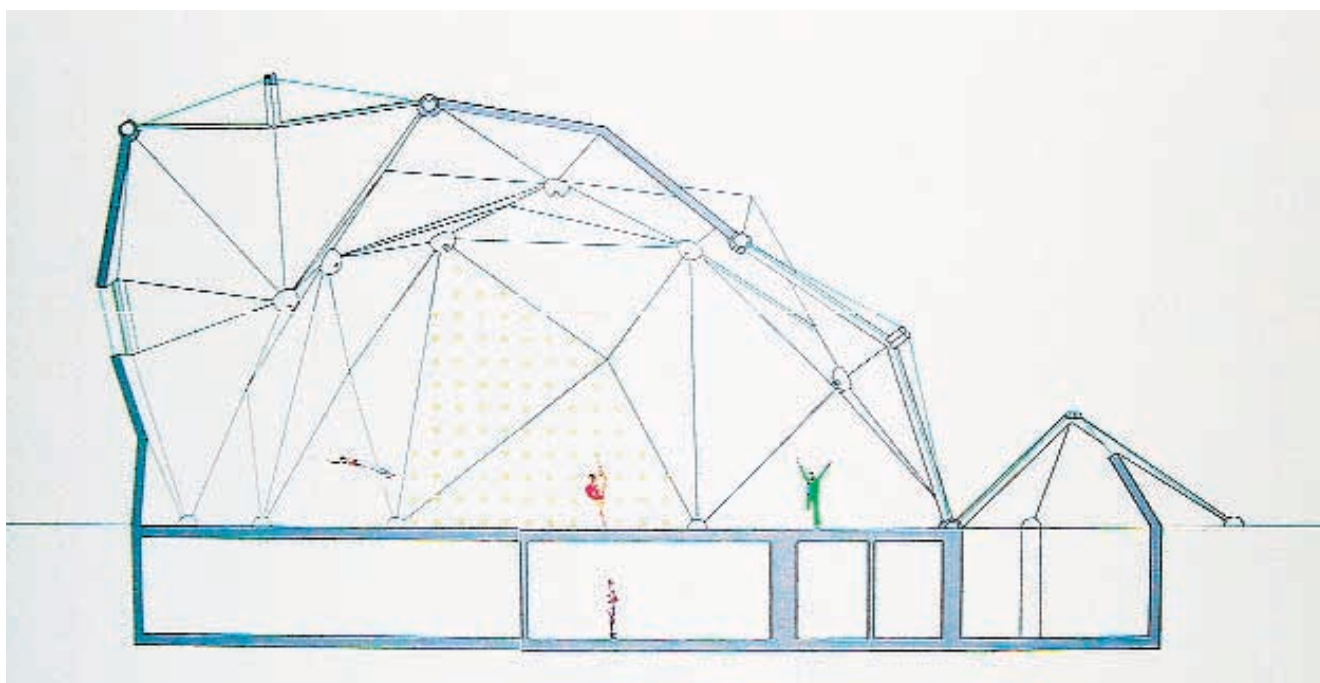

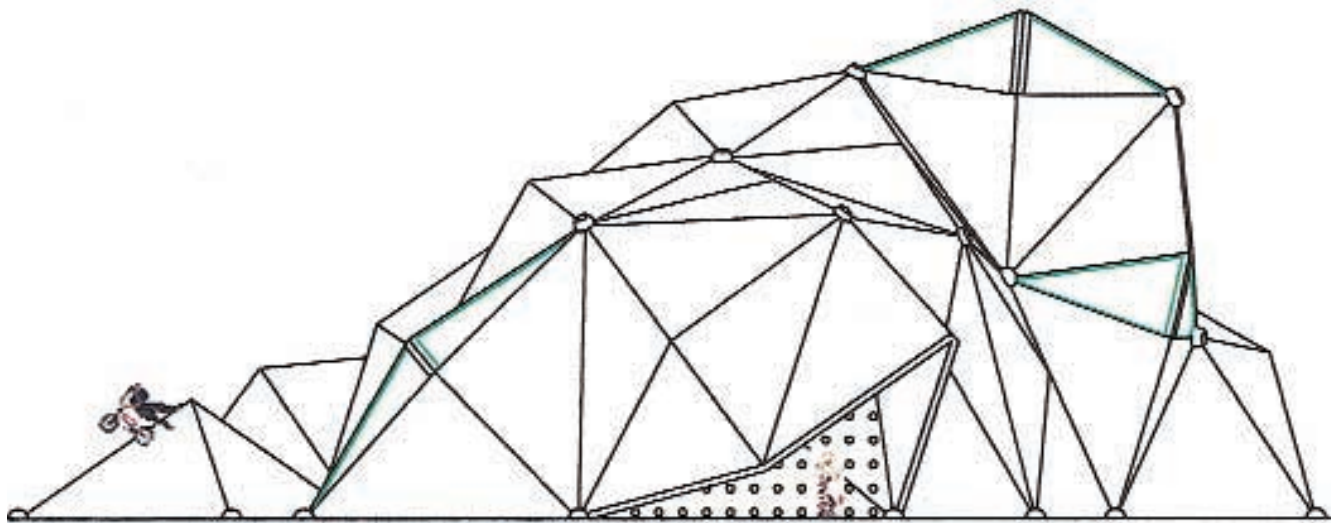
Projektet hæver sig over de øvrige ved sin klarhed i visionen, præcision i konceptet, enkelhed i elementet og mangfoldighed i det arkitektoniske udtryk.

Visionen er et let opfatteligt element, et formsprog som viser konstruktionens logik og en elementkonstruktion, hvori åbninger som døre og vinduer skabes mellem elementerne – ikke igennem dem.

Det trekantede betonelement, alle ens i størrelse, samles ved hjælp af en betonkugle i hjørnerne.

Elementerne formes som en rumlighed, og åbninger dannes i takt med, at rummets form vælges ud fra elementernes sammenkobling. Elementet er på én gang både væg- og tagflade og kan sammenstilles til såvel plane som krumme flader.

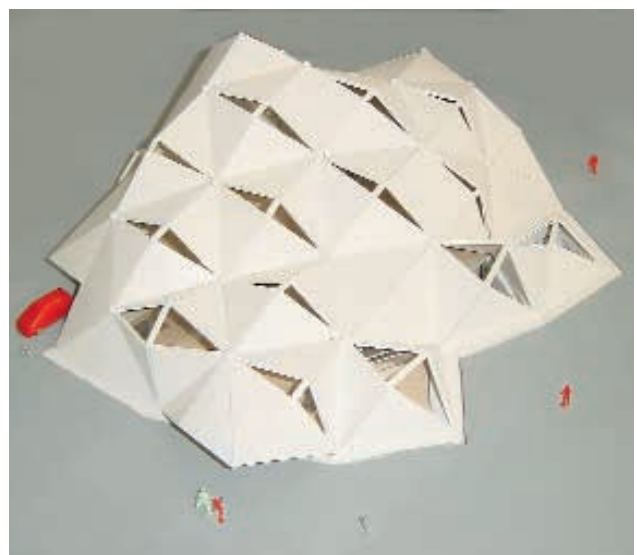
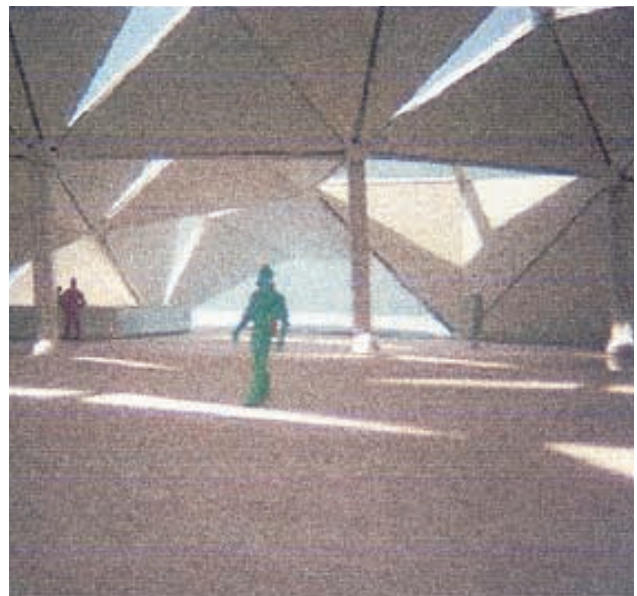

Den viste bygning fremstår som en dynamisk bygningskrop med stor variation, og dog harmonisk og fri for monoton på trods af, at det er det samme element som adderes. Et stykke selvstændigt arkitektur af stor skønhed.

Hovedrummet, som er på ca. 1000 m², er i fin overensstemmelse med bygningens ydre og fremstår som et varieret og oplevelsesrigt rum, hvor planløsningen spiller op til bygningens hovedform.

I forslaget er der arbejdet med stålfiberarmeret fiberbeton for at opnå lethed og styrke. "Samlekuglen", som har lån fra rumgitterkonstruktioner, passer godt til ideen om konstruktionens bevægelighed. Den finurlige ide med at indbygge en ventilator i kuglen er kuriøs, men teknisk nok tvivlsom.

Projektet er smukt og klart præsenteret, og dommerkomiteen finder, at projektet i en samlet vurdering fremstår som det forslag, der i alle henseender bedst lever op til konkurrencens (ambitiøse) målsætninger.

2. PRÆMIE

REJSELEGAT PÅ 15.000 KR.

Forslag 10/2120

Forslag udført af:

Henrik Højmose, Arkitektskolen i Århus

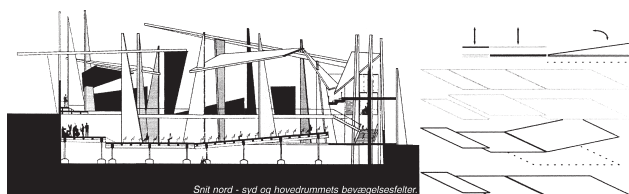
Bernhard Epstein, Arkitektskolen i Århus

Mads Mølgaard, Arkitektskolen i Århus

Forslaget tager udgangspunkt i et grundelement, som er en spids retvinklet trekant. Den valgte elementstørrelse har ikke umiddelbart indflydelse på ideen om, at denne enkle type trekant besidder et stort potentiale til såvel konstruktivt som kompositorisk at skabe utraditionel arkitektur.

I forslaget anvendes elementet til en fri skulpturel form, hvori der spændes balkoner, bevægelige dæk og andre nødvendige faciliteter. Alt sammenstillet til en spændende og velfungerende plan.

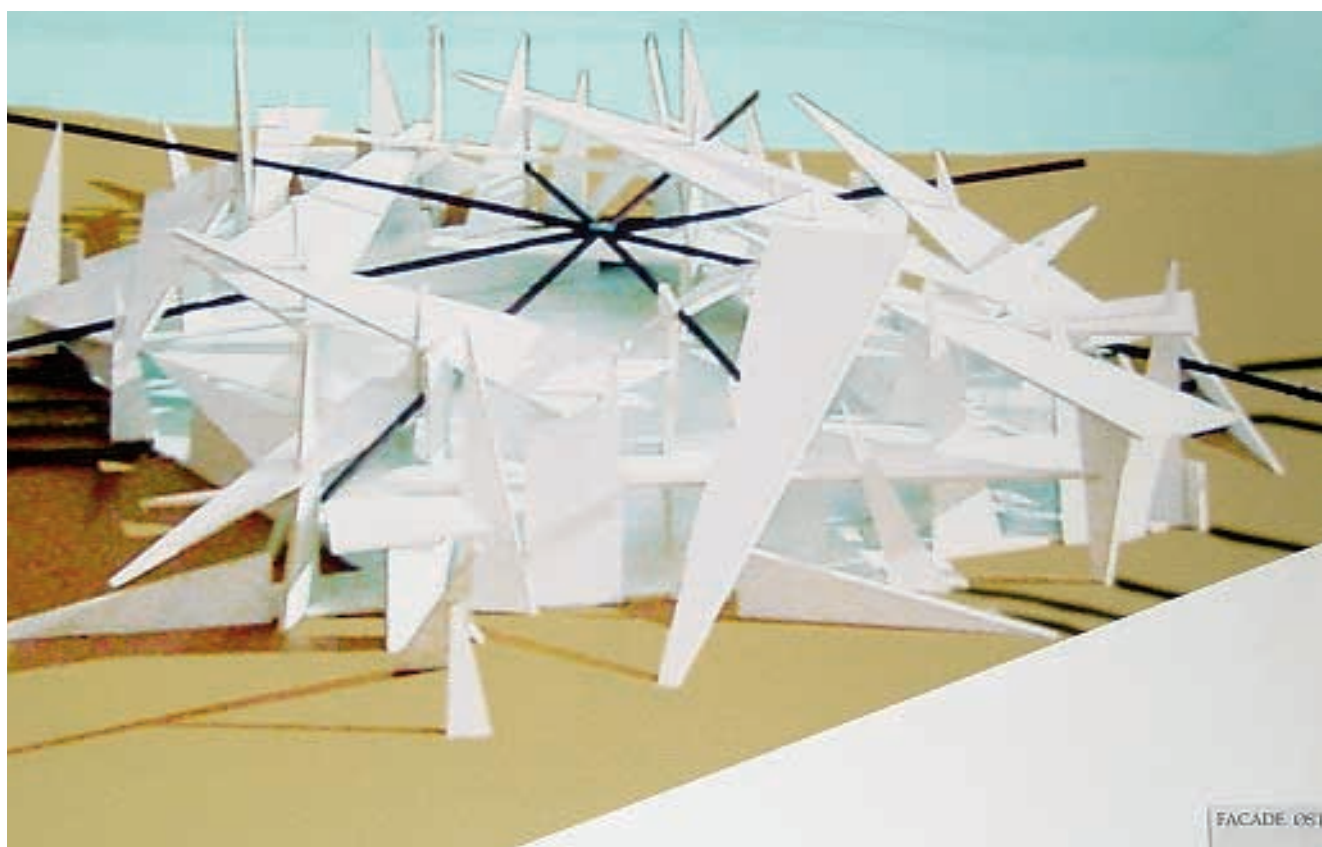

For at gøre den skulpturelle bygningsform anvendelig som bygning indkorporeres 4 stål-

dragere, som er med til at bære en transparent folie, der spændes ud mellem elementer og dragere. Folien kan bearbejdes på forskellig vis og dermed anvendes til at styre lysindfald og farve.

Betonelementet er tænkt i specialbeton, som et massivt element, eller som et sandwichelement hvis det indgår i facaden. Elementgrundteknikken er godt beskrevet, men er dog næppe så enkel i virkeligheden, og de antydede skulpturelle bygningsformer vil kræve en del elementvarianter.

Dommerkomiteen finder den konceptionelle grundide med en elementskabt fri skulpturel bygningsstruktur spændende og visionær, men ideen sløres væsentligt af, at det er nødvendigt at indføre flere andre konstruktioner til at danne rum og tagkonstruktioner.

3. PRÆMIE

REJSELEGAT PÅ 10.000 KR.

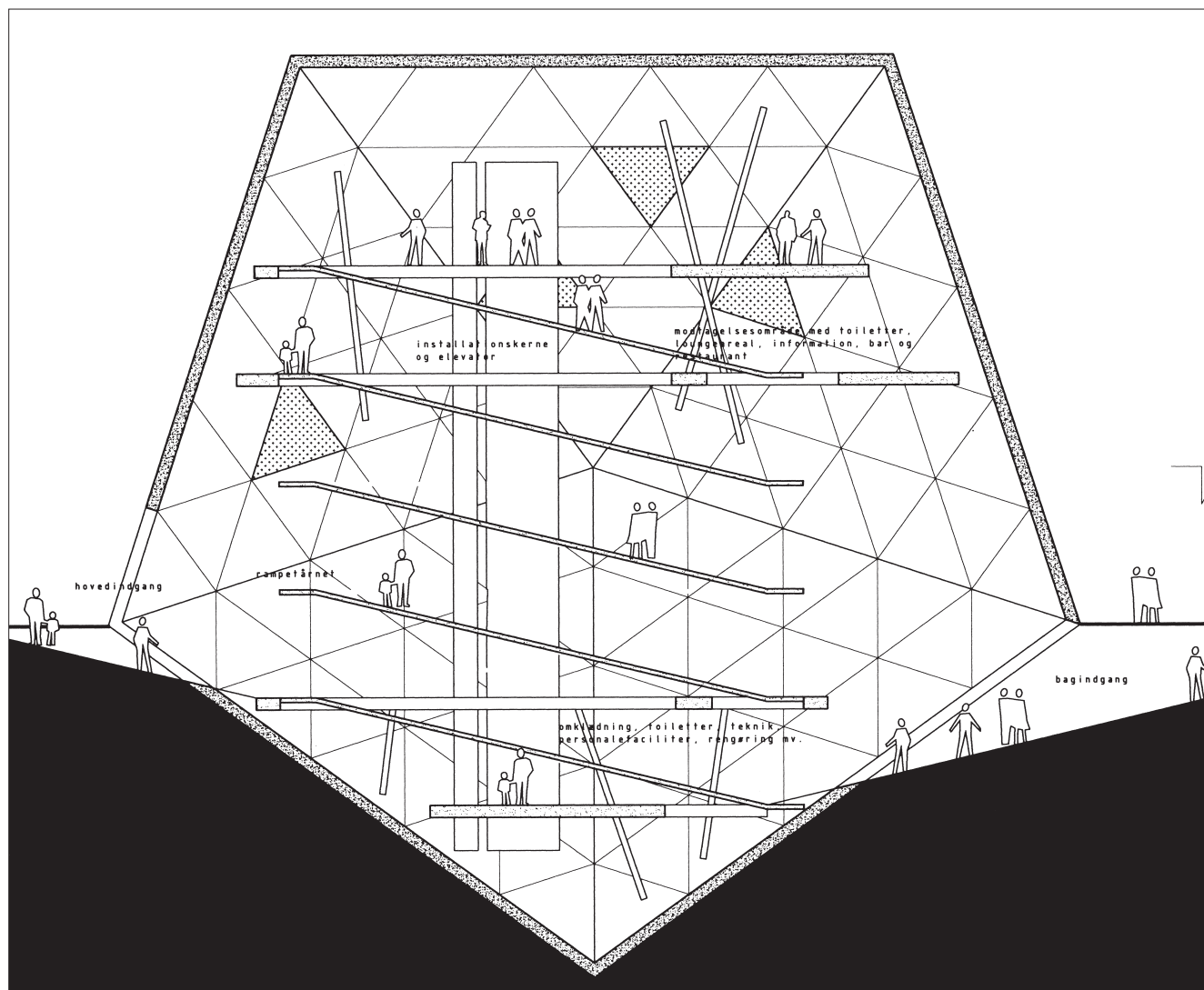
Forslag 14/73164

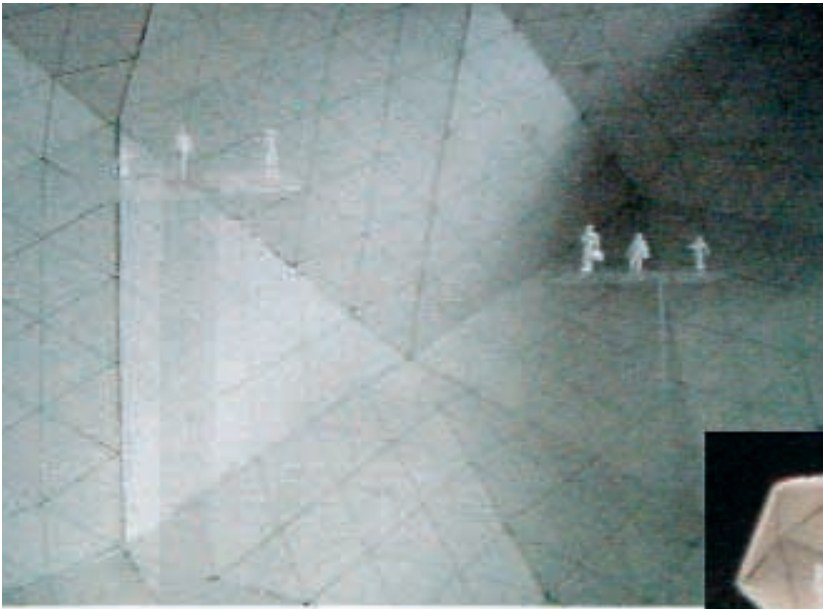
Forslag udført af:

Ask Hvas, Kunstskademiets Arkitektskole,
København

Projektets hovedidé er at skabe et "grundrum" som i kraft af sin geometriske opbygning og afklarethed kan bære mange variationer af rumlig indretning og funktionalitet. Der argumenteres klart og præcist for alle projektets forudsætninger og projektet er forbilledligt klart og smukt præsenteret.

Grundrummet konstrueres af betonelementer som ligesidede trekanter, således, at der opstår

et isokaeder, en kugle/skivekonstruktion – et af de 5 elementære polyedere.

Som grundelement er valgt en trekant med sidelinier på 4 meter. Af dette kan dannes et utal af konstruktioner af isokaedre.

Planløsningen og funktionaliteten i kulturhuset er velfungerende og de varierede rampe- og balkonforløb er med til at skabe spændende rumoplevelser.

Det er især de interiøre rumoplevelser og indretninger, som har betaget dommerkomiteen, men bygningsvolumenerne fremtræder i eksteriøret ret tunge, og dommerkomiteen savner den spændstighed og lethed i det arkitektoniske udtryk som ville gavne projektet.

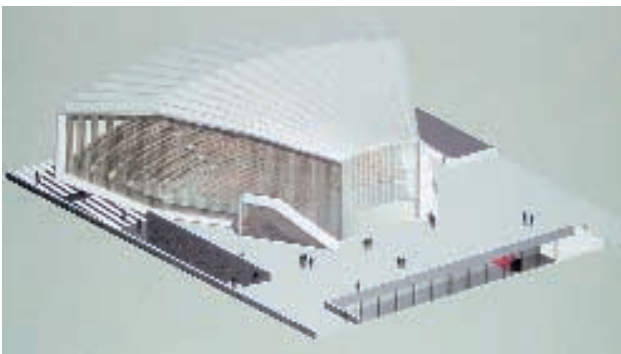
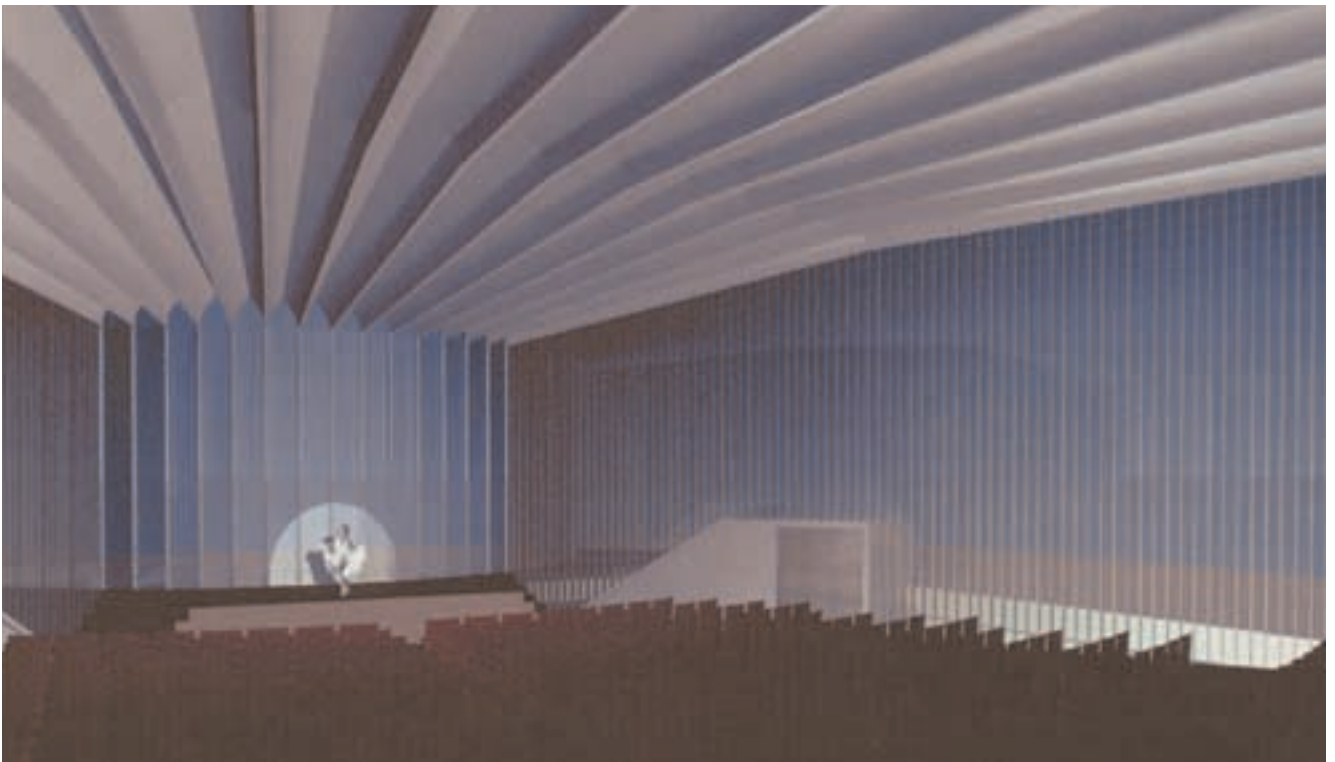
INDKØB

REJSELEGAT PÅ 5.000 KR.

Forslag 9/12568

Forslag udført af:

*Uffe Topsøe-Jensen, Kunstakademiets
Arkitektskole, København
med hjælp fra Kira Snowman.*

Forslaget er et smukt eksempel på delelementer, der sammenspændes til en statisk konstruktion. Kulturhuset fremstår som et kraftfuldt arkitektonisk udsagn.

Hovedrummet er smukt illustreret, men viser samtidig, at scenevæggens udformning svækker ideen om den selv bærende krumme skalkonstruktion.

Forslag udført af:

Sara Bjelke, Kunstakademiets Arkitektskole,
København

Rune Veile, Kunstakademiets Arkitektskole,
København

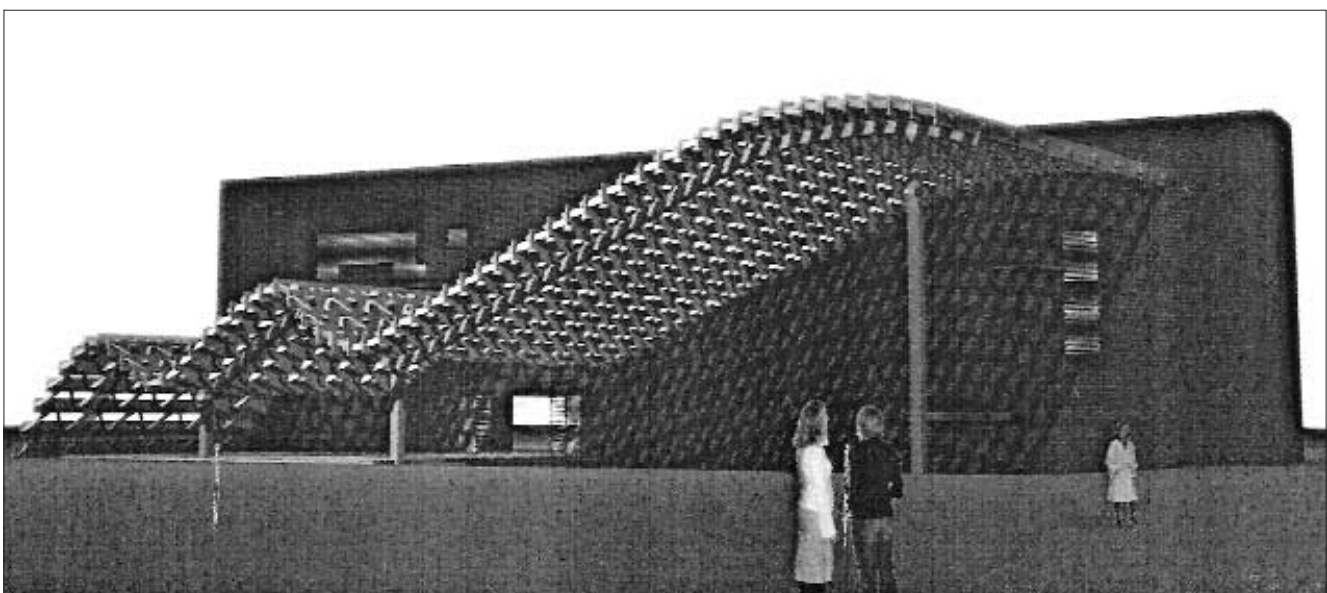
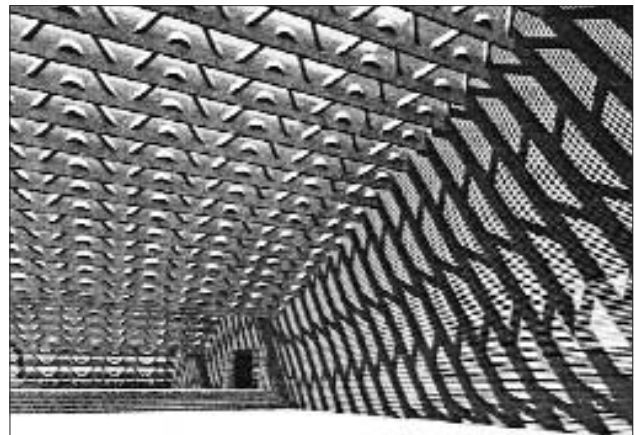
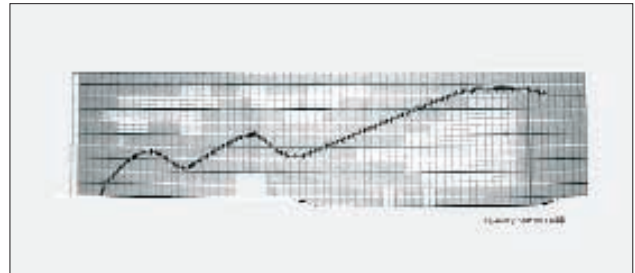
INDKØB

REJSELEGAT PÅ 5.000 KR.

Forslag 12/64619

Forslaget viser et hovedrum som dannes af en dramatisk bølgende tagflade, der spænder mellem to parallelle vægflader, opbygget af rammelementer.

Tagkonstruktionen er opbygget af nogle, meget originalt udtænkte elementer, der sammenkobles til en slags gitterkonstruktion. Den store spændvidde på 34 meter må give nogle enorme delelementer, der har svært ved at finde anvendelse i en anden bygningsform.

INDKØB

REJSELEGAT PÅ 5.000 KR.

Forslag 15/12357

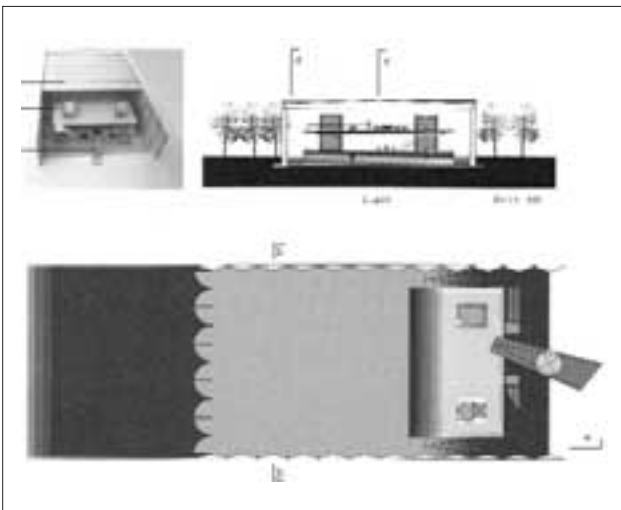
Forslag udført af:

Mikkel Holm Olesen, Kunstakademiets
Arkitektskole, København
med Morten Darø Tranholm Jensen (studpolyt)
som konsulent.

Forslaget viser et smukt, næsten sakralt, hovedrum.

Rummet dannes af to parallelle elementvægge, som bærer nogle meget elegant formede tag-elementer. Planen er enkel og afklaret i sin funktion.

Forslaget fremstår som helstøbt arkitektur af høj kvalitet, men dommerkomiteen finder at projektet ikke lever op til programmets ønske om et nytænkt grundelement.

Dommerkomiteen, København den 2. april 2003

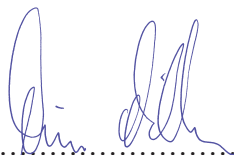
Bente Scavenius.

Finn Monies

Jørn Langvad

Jørgen Nue Møller

Gøsta Knudsen

Carsten Graversen

